

**ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՈՐՈՇՈՒՄԸ**

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ, «ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՎՏՈՔՈՒՄ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՈՒ ՎԵՐԱԿԱՌՈՒՑՄԱՆ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ՄԻՋԵՎ 2021 ԹՎԱԿԱՆԻ ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 24-ԻՆ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ «ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՎՏՈՔՈՒՄՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐ» ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀԱՅԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երևան

25 փետրվարի 2022թ.

Սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Ա. Դիլանյանի (նախագահող), Վ. Գրիգորյանի, Հ. Թովմասյանի, Ա. Թունյանի, Ա. Խաչատրյանի, Ե. Խունդկարյանի, Է. Շաթիրյանի, Ա. Պետրոսյանի, Ա. Վաղարշյանի,

մասնակցությամբ (գրավոր ընթացակարգի շրջանակներում)՝

ՀՀ կառավարության ներկայացուցիչ՝ ՀՀ տարածքային կառավարման և ենթակառուցվածքների նախարարի տեղակալ Ա. Սիմոնյանի,

համաձայն Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետի, 169-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 23, 40 և 74-րդ հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «Հայաստանի Հանրապետության, «Երևանի ավտոբուս» փակ բաժնետիրական ընկերության ու Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի միջև 2021 թվականի նոյեմբերի 24-ին ստորագրված «Երևանի ավտոբուսների ծրագիր» դրամաշնորհային համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Կառավարությունն իր՝ 2021 թվականի 23 դեկտեմբերի N 2137-Ա որոշմամբ հավանություն է տվել «Հայաստանի Հանրապետության, «Երևանի ավտոբուս» փակ բաժնետիրական ընկերության ու Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի միջև 2021 թվականի նոյեմբերի 24-ին ստորագրված «Երևանի ավտոբուսների ծրագիր» դրամաշնորհային համաձայնագիրը վավերացնելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության օրենսդրական նախաձեռնությանը և որոշել է այդ համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցով դիմել Սահմանադրական դատարան:

Գործի քննության առիթը Կառավարության՝ 2021 թվականի դեկտեմբերի 24-ին Սահմանադրական դատարան մուտքագրված դիմումն է:

Ուսումնասիրելով դրամաշնորհային համաձայնագիրը, սույն գործով Կառավարության ներկայացուցչի գրավոր բացատրությունը և գործում առկա մյուս փաստաթղթերը՝ Սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Ձ Ե Ց**.

1. «Հայաստանի Հանրապետության, «Երևանի ավտոբուս» փակ բաժնետիրական ընկերության ու Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի միջև 2021 թվականի նոյեմբերի 24-ին ստորագրված «Երևանի ավտոբուսների ծրագիր» դրամաշնորհային համաձայնագիրը (այսուհետ՝ Համաձայնագիր) ստորագրվել է Երևան քաղաքի հասարակական տրանսպորտի ցանցը բարելավելու և օդի աղտոտումը նվազեցնելու նպատակով, ավտոբուսների ձեռքբերմանը ֆինանսավորելու հարցում աջակցելու համար դրամաշնորհ ստանալու նպատակով:

2. Համաձայնագիրը բաղկացած է նախաբանից, 8 հոդվածներից և Հավելվածից, որը նվիրված է դրամաշնորհի միջոցներով ֆինանսավորվող պարագաներին, և երկու Առդիրներից՝ «Միջոցների հատկացման հայտի ձևանմուշ» և «Լիազորված ստորագրողների նշանակման մասին նամակի ձևանմուշ» վերտառությամբ:

Ըստ քննության առարկա Համաձայնագրի՝ Բանկը նպատակ ունի կնքել վարկային համաձայնագիր Հայաստանի Հանրապետության՝ որպես Վարկառուի

հետ, համաձայն որի Բանկը՝ որպես վարկատու, կտրամադրի վարկ՝ մինչև 20 000 000 (քսան միլիոն) եվրո գումարի չափով՝ Ծրագրի մի մասի ֆինանսավորման համար, ինչպես նկարագրված է Ծրագրին կից ներկայացված Հավելված 1-ում (Ծրագիր)՝ վարկային համաձայնագրում սահմանված ժամկետներին և պայմաններին համապատասխան, որոնք կարող են ժամանակ առ ժամանակ փոփոխության ենթարկվել (Վարկային համաձայնագիր):

Բանկի հիմնադրման մասին համաձայնագրի 20-րդ հոդվածի համաձայն՝ Բանկը ստեղծել է «Արևելյան Եվրոպայի էներգաարդյունավետության և շրջակա միջավայրի գործընկերության տարածաշրջանային հիմնադրամ» (Հիմնադրամ), որը կառավարվում և գործում է Արևելյան Եվրոպայի էներգաարդյունավետության և շրջակա միջավայրի գործընկերության տարածաշրջանային հիմնադրամի՝ 2014 թվականի հուլիսի 23-ի կանոններին համապատասխան (2019 թվականի մարտի 11-ի փոփոխությամբ), որոնք ժամանակ առ ժամանակ կարող են փոփոխության ենթարկվել (Հիմնադրամի կանոններ):

Հիմնադրամի կանոններով սահմանված պայմանների համաձայն՝ Բանկը համաձայնել է Հիմնադրամի ռեսուրսներից Հայաստանի Հանրապետությանը, մասնավորապես՝ Ծրագրի իրականացման կազմակերպությանը, 5 000 000 (հինգ միլիոն) եվրոն չգերազանցող գումարի չափով դրամաշնորհ (Դրամաշնորհի միջոցներ) տրամադրել Ծրագրի հետ կապված որոշակի ապրանքների ու աշխատանքների և դրանց հետ կապված ծառայությունների գնման նպատակով՝ Դրամաշնորհային համաձայնագրով սահմանված պայմաններին համապատասխան:

Համաձայնագրում հղումներ են կատարվում Բանկի՝ 2018 թվականի հոկտեմբերի 1-ով թվագրված Ստանդարտ պայմաններին, մասնավորապես՝ Համաձայնագրի III Հոդվածի 3.02 Բաժնի «բ» կետով սահմանվում է, որ Ստանդարտ պայմանների Բաժին 4.02-ի (Ծրագրի իրականացմանը վերաբերող պարտականություններ) դրույթները կիրառվում են այնպես, ինչպես եթե դրանք ամբողջությամբ շարադրված լինեին Համաձայնագրում համապատասխան փոփոխություններով՝ չսահմանափակելով դրանց ընդհանուր բնույթն այնպես, որ «Վարկառու»-ին արվող հղումներն ընդունվեն որպես «Պետությանն» արվող հղումներ, և «Վարկի

գումար»-ին արվող հղումներն ընդունվեն որպես «Դրամաշնորհի միջոցների գումարին» արվող հղումներ:

3. Սույն Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետությունն ստանձնում է, մասնավորապես, հետևյալ պարտավորությունները.

3.1. Վարկային համաձայնագրով սահմանված վարկային միջոցները Ծրագրի իրականացման նպատակով **փոխանցել** Ծրագրի իրականացման կազմակերպությանը՝ ժամկետների և պայմանների համաձայն, և այդ համաձայնագիրը **կնքել** Հայաստանի Հանրապետության, Քաղաքապետարանի և Ծրագրի իրականացման կազմակերպության միջև, որը կարող է ժամանակ առ ժամանակ փոփոխության ենթարկվել (Իրականացման համաձայնագիր) (Նախաբան, կետ «Դ»),

3.2. եթե Բանկի կողմից այլ բան նախատեսված չէ, ապա՝ Դրամաշնորհի միջոցներով ֆինանսավորվող պարագաները **համաֆինանսավորել** Դրամաշնորհի միջոցների և Վարկային միջոցների հաշվին՝ Գնումների պլանում նախատեսվող համամասնությամբ և չափերով, ինչպես նաև **երաշխավորել**, որ Դրամաշնորհի միջոցների գումարը, որը Գնումների պլանի համաձայն բաշխվում է Դրամաշնորհի միջոցներով ֆինանսավորվող որոշակի պարագաների գնման համար, ցանկացած պահի չի գերազանցի պայմանագրի արժեքի 20 տոկոսը՝ Դրամաշնորհի միջոցներով ֆինանսավորվող նշված պարագաների մասով (Հոդված II, Բաժին 2.01, կետ «ե»),

3.3. **ապահովել**, որ Դրամաշնորհային համաձայնագրով նախատեսված՝ Բանկին վճարման ենթակա ցանկացած գումար վճարվի առանց հաշվանցման կամ հակադարձ հայտի, եվրոյով, նշանակված ամսաթվին, Լոնդոնում, Անգլիայում կամ մեկ այլ վայրում գտնվող հաշվին, ինչպես Բանկը ժամանակ առ ժամանակ կնշի Պետությանն ուղարկված ծանուցման մեջ (Հոդված II, Բաժին 2.06, կետ «գ»),

3.4. Ծրագրի ավարտի ամսաթվին կամ Համաձայնագրի դադարեցման պահից՝ նայած որն է տեղի ունենում շուտ, **ապահովել**, որ Դրամաշնորհի միջոցներով ֆինանսավորվող պարագաների նկատմամբ սեփականության իրավունքը (դրանք գնելուց հետո) փոխանցվի Քաղաքապետարանին կամ Ծրագրի իրականացման կազմակերպությանը, և եթե կիրառելի է, պահել դրանց նկատմամբ սեփակա-

նության իրավունքը հավաստող փաստաթղթային ապացույցը (Հոդված III, Բաժին 3.02, կետ «գ»),

3.5. **ձեռնպահ մնալ** ցանկացած գործողությունից, որը կարող է շահերի բախման պատճառ դառնալ: Շահերի բախումն առկա է, երբ խախտվում է Համաձայնագրի շրջանակներում Հայաստանի Հանրապետության գործառույթների անկողմնակալ և օբյեկտիվ իրականացումը (Հոդված III, Բաժին 3.02, կետ «դ»),

3.6. **չձեռնարկել** որևէ գործողություն և **թույլ չտալ** Հայաստանի Հանրապետության որևէ գործակալի կամ դուստր ընկերության՝ ձեռնարկել որևէ գործողություն, որը կխոչընդոտի կամ կմիջամտի Ծրագրի իրականացմանը կամ Ծրագրի նյութատեխնիկական օբյեկտների արդյունավետ շահագործմանը կամ Ծրագրի իրականացման կազմակերպության կողմից Դրամաշնորհային համաձայնագրին համապատասխան իր պարտավորությունների կատարմանը, ինչպես նաև **ապահովել**, որ այդպիսի գործողություններ չձեռնարկվեն կամ չթույլատրվեն Հայաստանի Հանրապետության որևէ քաղաքական կամ վարչական ստորաբաժանման կամ Հայաստանի Հանրապետությանը պատկանող և նրա կողմից վերահսկվող կամ Հայաստանի Հանրապետության կամ այդ ստորաբաժանումների ներքո կամ ի շահ դրանց գործող սուբյեկտների կողմից (Հոդված III, Բաժին 3.04, կետ «ա»),

3.7. եթե Բանկն այլ բան չի սահմանում, ապա պատշաճ կերպով **կատարել** Համաձայնագրով և Վարկային համաձայնագրով սահմանված Հայաստանի Հանրապետության բոլոր պարտավորությունները (Հոդված III, Բաժին 3.04, կետ «բ», ենթակետ 1)),

3.8. եթե Բանկն այլ բան չի սահմանում, ապա եթե կիրառելի և ընդունելի է Հայաստանի Հանրապետության համար, **աջակցել** Ծրագրի իրականացման կազմակերպությանը կատարելու Համաձայնագրով սահմանված իր պարտականությունները, այդ թվում՝ ձեռնարկելով բոլոր օրենսդրական, կարգավորող կամ այլ անհրաժեշտ կամ ցանկալի գործողություններ և Ծրագրի իրականացման կազմակերպությանը հատկացնելով և նրան ապահովելով կամ կազմակերպելով, որ ապահովվի աջակցությամբ Ծրագիրն ավարտին հասցնելու նպատակով՝ Ծրագրի իրականաց-

ման կազմակերպության համար այդպիսի անհրաժեշտություն առաջանալու դեպքում (Հոդված III, Բաժին 3.04, կետ «բ», ենթակետ 2)),

3.9. եթե Բանկն այլ բան չի սահմանում, ապա կատարման **ներկայացնել** ցանկացած այլ փաստաթուղթ և **ձեռնարկել** ցանկացած այլ միջոց, որոնք Բանկը համարում է անհրաժեշտ և ցանկալի՝ Համաձայնագրի գործողության համար (Հոդված III, Բաժին 3.04, կետ «բ», ենթակետ 3)),

3.10. ըստ անհրաժեշտության **ապահովել** անձնական տվյալների պատշաճ պաշտպանություն, inter alia [ի թիվս այլնի], Հայաստանի Հանրապետության համապատասխան կանոնակարգերի և կանոնների համաձայն՝ ձեռնարկելով անվտանգության տեխնիկական և կազմակերպչական պատշաճ միջոցառումներ՝ ցանկացած այդպիսի գործառնության և ֆիզիկական անձին վերաբերող տեղեկությունների բնույթի հետ կապված ռիսկերի առնչությամբ՝ նպատակ ունենալով կանխել ցանկացած չարտոնված անձի մուտքն այդպիսի գործառնություններ կատարող համակարգչային համակարգեր և հատկապես՝ չարտոնված ընթերցումը, պատճենումը, փոփոխումը կամ պահեստավորման կրիչներից հեռացումը. սա ներառում է տվյալների չարտոնված մուտքագրում, ինչպես նաև պահվող տեղեկությունների ցանկացած չարտոնված հանրայնացում, փոփոխում կամ ջնջում, նաև նպատակ ունենալով ապահովել, որ նշված գործողություններ իրականացնող՝ SS համակարգի լիազորված օգտատերերը կարող են միայն այն տեղեկություններին հասանելիություն ունենալ, որոնց մասով նրանք ունեն մուտքի իրավունք, և նախագծել իր կազմակերպական կառուցվածքն այնպես, որ այն համապատասխանի վերը նշված պահանջներին (Հոդված III, Բաժին 3.04, կետ «գ»),

3.11. ըստ կիրառության՝ **գիտակցել և համաձայնել**, որ Բանկը պարտավոր է տեղեկացնել Եվրոպական միությանը, եթե Ծրագրի իրականացման հետ կապված հայտնաբերի, որ Հայաստանի Հանրապետության կամ վերջինիս նկատմամբ ներկայացուցչության, որոշումներ կայացնելու կամ վերահսկողության լիազորություններ ունեցող անձանց մասով վճիռ է կայացվել, որն ունի res judicata [իրավական ուժ]՝ խարդախության, կոռուպցիայի, հանցավոր կազմակերպությունում ներգրավվածության, փողերի լվացման կամ Եվրոպական միության ֆինանսական շահերին

վնասող որևէ այլ անօրինական գործողության մասով, և Եվրոպական միությունը կարող է այդ տեղեկությունները մուտքագրել Բացառությունների մասով տվյալների կենտրոնական բազա (Հոդված III, Բաժին 3.04, կետ «դ»),

3.12. ըստ կիրառելիության՝ Ծրագրի ավարտի ամսաթվից առնվազն հինգ (5) տարվա ընթացքում, կամ եթե ավելի ուշ է ընկնում, Համաձայնագիրը, Ներդրումային համաձայնագիրը, որևէ Պայմանագիր կամ Ֆինանսավորման համաձայնագիր կարգավորող գործող օրենքի համաձայն, որևէ պահանջի վաղեմության ժամկետի ընթացքում **պահպանել** Դրամաշնորհի միջոցներով ֆինանսավորվող գործունեության վերաբերյալ ֆինանսական հաշվառման փաստաթղթերն ու գրառումները և Բանկին, Հիմնադրամի ներդրողներին, Եվրոպական աուդիտորական դատարանին կամ նրանց լիազոր ներկայացուցիչներին այդպիսի խնդրանք ներկայացնելու դեպքում **տրամադրել** բոլոր տեղեկությունները, ինչպես նաև ցանկացած փաստաթղթի և համակարգչային տվյալի հասանելիություն, որոնք վերաբերում են Համաձայնագրի շրջանակներում ֆինանսավորվող գործառնությունների տեխնիկական և ֆինանսական կառավարմանը, ներառյալ՝ Ծրագրի հետ կապված հաշիվների քաղվածքները, ինչպես նաև նրանց թույլ տալ մուտք գործել օբյեկտներ և տարածքներ՝ ճշտումների, գնահատման առաքելությունների և (կամ) քննությունների (ներառյալ տեղում ստուգումների) նպատակով՝ կապված Ծրագրի իրականացման հետ այն վայրերում, որտեղ իրականացվում են Ծրագրի հետ կապված գործառնությունները (Հոդված IV, Բաժին 4.01, կետ «դ»),

3.13. Դրամաշնորհի միջոցներից որևէ գումար **չօգտագործել** ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն, որևէ Հարկի վճարման համար՝ անկախ այն բանից՝ այդ հարկն ուղղակի է, թե անուղղակի, առաջանում է Հայաստանի տարածքում, թե այլուր (Հոդված IV, Բաժին 4.03, կետ «բ»),

3.14. **ձեռնարկել** համապատասխան միջոցներ, հանրայնացնելու այն փաստը, որ Ծրագիրը ֆինանսավորում է ստացել Հիմնադրամից, և **նշել** Հիմնադրամի բոլոր ներդրողներին, ներառյալ՝ Եվրոպական միությանը, և **ապահովել**, որ մամուլին տրամադրվող տեղեկատվությունը, ինչպես նաև դրա հետ կապված բոլոր գովազդային նյութերը, պաշտոնական ծանուցումները, զեկույցներն ու հրապարակումները՝

արված որևէ եղանակով և որևէ հարթակում, ներառյալ՝ համացանցը, փաստեն, որ Ծրագիրն իրականացվել է «E5P Հիմնադրամի ֆինանսավորմամբ, որի ամենախոշոր ներդրողը Եվրոպական միությունն է», թվարկեն բոլոր ներդրողներին և համապատասխան կերպով ցուցադրեն Հիմնադրամի տարբերանշանը, ներդրողների տարբերանշանները (ներառյալ՝ ԵՄ-ի տարբերանշանը (տասներկու դեղին աստղ կապույտ ֆոնի վրա)), ինչպես նաև **ապահովել**, որ Ծրագիրն վերաբերող հրապարակումները՝ արված որևէ եղանակով և որևէ հարթակում, ներառյալ՝ համացանցը, պարունակեն պատասխանատվությունից հրաժարման հետևյալ տեքստը. «Այս փաստաթուղթը պատրաստվել է E5P Հիմնադրամի ֆինանսական օժանդակությամբ, որի ներդրողներն են [...] և Եվրամիությունը՝ խոշորագույն ներդրողը: Այստեղ արտահայտված տեսակետները ոչ մի կերպ չեն կարող մեկնաբանվել որպես E5P Հիմնադրամի կամ դրա որևէ ներդրողի պաշտոնական կարծիքն արտացոլող տեսակետներ» (Հոդված IV, Բաժին 4.04),

3.15. եթե տեղի է ունեցել Համաձայնագրի V Հոդվածի 5.05 Բաժնում նշված իրադարձություններից որևէ մեկը, և եթե դա կիրառելի է, այն շարունակվում է վերոհիշյալ բաժնում նշված ժամանակահատվածի ընթացքում, ապա այդ իրադարձության շարունակման ընթացքում այդ մասին Բանկի կողմից Հայաստանի Հանրապետությանը և Ծրագրի իրականացման կազմակերպությանը ծանուցման և պահանջի դեպքում **հատուցել** Դրամաշնորհի միջոցներն ամբողջությամբ կամ դրա որևէ մասը (և **վճարել** Համաձայնագրով վճարման ենթակա ցանկացած այլ գումարներ). այդ գումարներն այդուհետ ենթակա են վճարման (չնայած Համաձայնագրում դրան հակասող որևէ բանի) (Հոդված V, Բաժին 5.05),

3.16. որևէ իրավիճակում **չներկայացնել** որևէ պահանջ առ այն, որ Համաձայնագրի որևէ դրույթ անվավեր է կամ որևէ պատճառով չի կարող կիրարկվել (Հոդված VI, Բաժին 6.01),

3.17. որպես Դրամաշնորհային համաձայնագրի 7.02 Բաժնի (Ուժի մեջ մտնելու նախապայմանները) համաձայն ներկայացվող բոլոր ապացույցների մի մաս՝ **ներկայացնել** կամ **կազմակերպել**, որ Համաձայնագրի հետ կապված՝ ներկայացվի իրավաբանական եզրակացություն՝ Բանկի կողմից բավարար դիտարկվող ձևով և

բովանդակությամբ, Հայաստանի Հանրապետության անունից՝ Արդարադատության նախարարի կողմից, իսկ Ծրագրի իրականացման կազմակերպության անունից՝ իրավաբանական բաժնի ղեկավարի կողմից կամ ցանկացած իրավաբանի կողմից, որին նշանակել է Ծրագրի իրականացման կազմակերպությունը, և որին համաձայնել է Բանկը, որը կհաստատի, որ Համաձայնագիրը պատշաճ կերպով հաստատվել կամ վավերացվել, ինչպես նաև ձևակերպվել ու հանձնվել է Հայաստանի Հանրապետության և Ծրագրի իրականացման կազմակերպության անունից, և այն վավեր է և իրավական ուժ ունի Հայաստանի Հանրապետության և Ծրագրի իրականացման կազմակերպության համար և կիրարկելի է իր պայմաններին համապատասխան (Հոդված VII, Բաժին 7.03),

3.18. Բանկին **ներկայացնել** լիազորված պաշտոնյայի լիազորության ապացույցը և նրա լիազորված ստորագրության նմուշը՝ համաձայն Առդիր 2-ում ներկայացված ձևանմուշի (Լիազորված ստորագրողների նշանակման մասին նամակի ձևանմուշ) (Հոդված VIII, Բաժին 8.02),

3.19. լիակատար պատասխանատվություն **ստանձնել, համաձայնել, փոխհատուցել և գերծ պահել** Բանկին և նրա պաշտոնյաներին, տնօրեններին, աշխատակիցներին, գործակալներին և ծառայողներին ցանկացած և բոլոր պարտավորություններից, պարտականություններից, կորուստներից, վնասներից (փոխհատուցման բնույթի, պատժիչ կամ այլ տեսակի), տուգանքներից, պահանջներից, ընթացակարգերից, հարկերից, հայցերից, ծախսերից և ծախքերից (այդ թվում՝ իրավաբանական խորհրդատվության ողջամիտ վճարներից և հետաքննության ծախսերից ու ծախքերից), ինչպիսիք էլ դրանք լինեն, ընդ որում՝ չխախտելով ընդհանուր սկզբունքը նրանցից, որոնք առաջանում են պայմանագրերից կամ առանց մեղքի պատասխանատվությունից (ներառյալ՝ անփութության հետևանքով) կամ խիստ պարտավորության արդյունքում կամ այլ կերպ, որոնք սահմանվում կամ բերվում են ընդդեմ Բանկի կամ նրա պաշտոնյաների, տնօրենների, աշխատողների, գործակալների կամ ծառայողների (անկախ նրանից՝ դրանք փոխհատուցվում են նաև որևէ այլ անձի կողմից որևէ այլ փաստաթղթով), և որոնք որևէ կերպ կապված են Համաձայնագրի 8.05 Բաժնի «ա» կետի 1-3 ենթակետերում սահմանվածի հետ կամ

ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն բխում են դրանցից (Հոդված VIII, Բաժին 8.05, կետ «ա»),

3.20. **ընդունել**, որ Բանկը կնքում է Համաձայնագիրը և գործում է միայն որպես դրամաշնորհ տրամադրող, այլ ոչ թե Հայաստանի Հանրապետության կամ Ծրագրի իրականացման կազմակերպության խորհրդատու, ինչպես նաև **ներկայացնել** և **երաշխավորել**, որ կնքելով Համաձայնագիրը՝ Հայաստանի Հանրապետությունը ներգրավել և հենվել է իրավաբանական, ֆինանսական և այլ մասնագիտական հարցերով սեփական խորհրդատուների խորհրդատվության վրա և չի ապավինել ու այսուհետ նույնպես չի ապավինելու Բանկի կողմից տրված որևէ խորհրդատվությանը (Հոդված VIII, Բաժին 8.05, կետ «բ»),

3.21. Համաձայնագրով սահմանված Հայաստանի Հանրապետության իրավունքները կամ պարտավորություններն ամբողջությամբ կամ դրանցից որևէ մեկը **չհանձնարարել** կամ այլ կերպ **չփոխանցել** առանց Բանկի նախնական գրավոր համաձայնության (Հոդված VIII, Բաժին 8.06),

3.22. **երաշխավորել**, որ Բանկի՝ Համաձայնագրով սահմանված իրավունքներն ու պաշտպանության միջոցները չեն տուժի որևէ գործողությունից կամ որևէ բանից, որը կարող է, բացի Համաձայնագրի 8.07 Բաժնից, սահմանափակել այդ իրավունքներն ու պաշտպանության միջոցները, ինչպես նաև **ապահովել**, որ ոչ մի գործարար սովորույթ և Բանկի իրավունքների, լիազորությունների կամ պաշտպանության միջոցների կիրառման ոչ մի հետաձգում կամ չկիրառում չխախտի որևէ նման իրավունք, լիազորություն կամ պաշտպանության միջոց կամ ընկալվի որպես դրանից հրաժարում, իսկ եթե Բանկը հրաժարվում է Դրամաշնորհի միջոցների հատկացման որևէ պայմանից, ապա **համարել**, որ Հայաստանի Հանրապետությունը, ստանալով այդ Միջոցների մասհանումը, համաձայնել է այդ հրաժարման պայմաններին, և Բանկի՝ այդ պայմանի կատարումը պահանջելու իրավունքը բացահայտորեն պահպանել յուրաքանչյուր հետագա Մասհանման նպատակների համար, ինչպես նաև **ընդունել**, որ Դրամաշնորհային համաձայնագրով և դրանով նշված այլ համաձայնագրերով նախատեսված իրավունքներն ու պաշտպանության միջոցները կումուլյատիվ են և չպետք է խոչընդոտեն դրանց այլ կամ հետագա կիրառումը կամ

որևէ այլ իրավունքի կամ պաշտպանության միջոցի կիրառումը (Հոդված VIII, Բաժին 8.07):

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից և ղեկավարվելով Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետով, 170-րդ հոդվածի 1-ին և 4-րդ մասերով, «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 63, 64 և 74-րդ հոդվածներով՝ Սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց**.

1. «Հայաստանի Հանրապետության, «Երևանի ավտոբուս» փակ բաժնետիրական ընկերության ու Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի միջև 2021 թվականի նոյեմբերի 24-ին ստորագրված «Երևանի ավտոբուսների ծրագիր» դրամաշնորհային համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Սահմանադրությանը:

2. Սահմանադրության 170-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ սույն որոշումը վերջնական է և ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ

Ա. ԴԻԼԱՆՅԱՆ

25 փետրվարի 2022 թվականի
ՍԴՈ-1635